

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Szrodę dnia 12 Grudnia v. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 4 grudnia.

Czytamy w gazecie *le Conservateur Impartial* pod dniem 3 grudnia:

W niedzielę, d. 2 grudnia, po mszy, mieli honor być przedstawiani JEHO CESARSKIEY MOŚCI i NAYJAŚNIEYSZYM CESARZOWYM, w pałacu zimowym: Kawaler *Fontenay*, radca ambassady N. K. J. Ch., P. *Bourgoing*, sekretarz missyi francuzkiej w Berlinie; P. Podpółkownik *Fleischmann*, sekretarz missyi wirtemburskiej; i P. *Levett Harris*, dawniej sprawujący interessa Stanow Zjednoczonych amerykańskich przy Dworze Rossyyskim.

Przez Naywyższy Ukaz do Rządzącego Senatu, pod dniem 24 listopada, CESARZ JEHO MOŚĆ darować raczył P. *Potapowemu* 3, półkownikowi artylleryi, należącemu do fabryki broni w Tule; P. *von-der-Pahlen* 2, podpółkownikowi, dowódcy dywizyi żandarmow w St. Petersburgu; i P. półkownikowi *Klenowskiemu*, dowódcy pierwszej brygady 6go okręgu korpusu żandarmeryi wewnętrzney, po 2000 dziesięcin ziemi prawem wieczności, z przelewem na potomstwo, i wyjęciem od wszelkich podatkow, licząc od dnia objęcia przez nich tej ziemi w swe posiadanie.

Jenerał brygady, *Maletski*, dyrektor inżynierów woysk polskich, mianowany kawalerem orderu s. *Anny* 1szej klasy.

Jenerał porucznik, Hrabia *Szuwałow*, Jenerał adjutant JEHO CESARSKIEY MOŚCI, w sobotę d. 1 t. m. nagle zszedł z tego świata.

Kurs sankt-petersburski d. 30 listopada: dukat hollen. nowy 11 r. 45 kop.. Zmiana złota 2 r. kop. 90. Zmiana srebra 2 r. 75 kop. 2 r. 74½ k.

Nienstający dochod kommissyi umorzenia długow: 68 assygnacyami — — 100 —
68 brzęcząca moneta — — 99½ } procentow
58 takąż — — — — 85½ }

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 19 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Nayjaśniejszy CESARZ i KRÓL naylaskawiej naszczycić raczył: Orderem s. *Stanisława*, klasy 1szej Radcę Stanu *Ilnickiego*.

Klasy 2giey: *Starnalskiego* Prezesa kommissyi województwa podlaskiego i *Hankiewicza* Referendarza stanu nadzwyczajnego.

Klasy 3ciey: *Taczanowskiego* Kommissarza skarbowego przy teyże kommissyi, *Colembowskiego* kommissarza obwodu *Radzyńskiego*, *Rymieńskiego* kommissarza obwodu *Lukowskiego*, i *Kasperowicza* sekretarza jeneralnego kommissyi województwa podlaskiego.

Orderem s. *Włodzimierza*. Klasy 4tey *Lachowicza* kommissarza obwodu siedleckiego, i *Baraysze*, kommissarza obwodu bielskiego.

Rocznica Imienia JEHO CESARZEWICZOWSKIEY MOŚCI Wielkiego Xięcia *Mikołaja* obchodzoną była wczora w tuteyszej stolicy zwykłą uroczystością. W godzinach rannych odprawione zo-

stało solenne nabożeństwo w kościele metropolitnym s. *Jana*, w obecności wszystkich władz rządowych, a wieczorem miasto oświecono.

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 7 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Małżonka Arcy-Xięcia *Karola*, jest bardzo chorą. Matka jej, Xiężna *Nassausko-Weilburska*, wdowa, chce przepędzić resztę życia w tuteyszej stolicy, i pałac przy ulicy s. *Anny* dla niej wyprzedzają.

Posłowie zagraniczni bywają codziennie u Xięcia *Metternich*, który dla nadzwyczajnej niepogody nie może jeszcze wychodzić z pokojów swoich. N. Monarcha nasz raczył go powtórnie odwiedzić dnia 21 z. m., i długo bawił.

PRUSSY.

Berlin dnia 13 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Z powodu ślubu Królewica następcy tronu z Królowną Bawarską, Monarcha nasz, kazał dać 3000 talarow tajnemu radcy wojennemu i nacelnemu burmistrzowi *Büsching*, dla rozdania ubogim tuteyszym. Z tegoż powodu Xięże Pruski *Wilhelm*, brat Monarchy naszego, dał dnia 8 b. m. wielki bal i wieczerzę.

Hrabia *Reuss* jenerał porucznik i jenerał adjutant Króla Jmci Bawarskiego, wyjechał ztąd do *Monachium*.

Niedawno wyjechał ztąd Cesarsko Rossyyski goniec do *Warszawy*. Przejeżdżał tedy goniec gabinetowy francuzki wysłany z *Petersburga* do *Parryża*.

Dnia 10 b. m. był wielki koncert, na którym mieszkańcy tuteysi mieli ukontentowanie słysząc grającą Panią *Szymanowską*, szacowną fortepianistkę, która sławę o doskonałości swojej w muzyce zupełnie utwierdziła.

Dawni tuteysi meteorologowie obiecują długą jesień i tęgą zimę, oraz dobrą drogę sanna, d. 29 września powietrze było mgliste i pochmurne.

NIEMCY.

Od brzegow Menu dnia 3 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Król Jmci bawarski pismem z d. 17 z m. uwiadomił seym związku niemieckiego, o zaślubieniu córki swojej Królowny *Elżbiety Ludwiki* z Królewicem następcą Tronu Pruskiego, przez zastępstwo.

Baron *Zach* otrzymał wiadomości od sławnego podróżnego niemieckiego, *Edwarda Ruppell*, rodem z *Frankfortu*, który posunął się aż do wyższej części Nubii, lubo w drodze często doznawał przeszkody, z powodu buntu mieszkańców, którzy sprzykrzywszy sobie uciski, zabili *Ismaela Baszę*, syna Baszy Egipskiego, i wielu żołnierzy jego. Poźniejsze doniesienie od Pana *Ruppell*, są pod d. 15 czerwca z *Dongola*, i wyrażają, iż właśnie dla wyżej wzmiankowanego buntu, w którym nakoniec mieszkańców pokonano, nie mógł daley odbywać podróży swojej. Bawił przez cały ten czas w głównej kwaterze jenerała tureckiego *Abdina Reg*, który mu wszelką dawał opiekę.

Dziki człowiek, którego w roku zeszłym przywiózł goniec austriacki z Brezylji do Wiednia, przejeżdżał d. 29 z. m. przez Frankfort, wracając do Brezylji. Człowiek ten, zawsze smutny, tęskni do swoich lasów. Zona jego i dziecię umarły ze smutku, i on byłby wkrótce poszedł za nimi do grobu, gdyby N. Cesarz Jmć Austriacki nie kazał go odesłać do oycyzny. Nauczył się kilku słów niemieckich, i z widocznym wstrętem bierze ubiór europejski. Jest cichym, obojętnym na wszystko, posępnym, nie ciekawym, i myśli tylko o swojej oycyznie.

Karlsruhe dnia 29 listopada.

(z teyże gazety.)

Xiąże Gustaw, syn byłego Króla Szwedzkiego, wyjechał wczora na zimę do Włoch w towarzystwie Szambelana Polier i Rotmistrza Straus.

FRANCYA.

Paryż dnia 2 grudnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Mieszkańcy miasta Dreux dali wspaniałą ucztę, dla wracającego z Hiszpanii pierwszego pólku piechoty gwardyi. Wystawiono bramę tryumfalną, na której wisiały herby i chorągwie obu narodów. Wieczorem był bal dla oficerów na ratuszu; salę gustownie ozdobiono, a w 4ch końcach czytano napis: *Wierność, pokój, jedność, honor.*

Marszałek Xiążę Raguzy, major jeneralny gwardyi królewskiej, otrzymał d. 29 z. m. rozkazy od Monarchy względem uroczystego wjazdu Xiącia Angouleme.

Oprócz woyska mającego pozostać w Hiszpanii, będą jeszcze dwa korpusy obserwacyjne na granicy, jeden w Bajonnie, a drugi w Perpignan.

Hrabia Pozzo di Borgo, poseł Rosyyski, ma powrócić na d. 15 b. m. z Madrytu do tuteyszej stolicy.

Na przełożenie Vice Hrabiego Chateaubriand, Król Jmć wydał dnia 19 z. m. urządzenie, iż dopiero po 30 lub przynajmniej 25 latach służby, urzędnicy ministerjum spraw zagranicznych mają prawo do pobierania wysłużoney pensyi. Wielki poseł dostanie 12,000 franków; poseł, który bierze przeszło 60,000 franków na rok, dostanie 10,000 fr. a biorący mniej niż 60,000 fr. otrzyma 8,000 fr. sprawujący interessa i rezydent 6,000 fr., jeneralny konsul tyleż; konsul 5,000, vice-konsul 3,000 franków i t. d.

Monitor umieścił postanowienie królewskie, znoszące jeneralną dyrekcją żywności woyska, utworzoną dnia 10 grudnia 1817 roku.

Podług wydanego tu pisemka o terażniejszym stanie Hiszpanii przez Pana Laborde, długi Hiszpanii wynoszą blisko 14 miliardów czyli 14,000 milionów realow (przeszło 12,000 milionów zł. pol.), co jest ogromną summą. Zakony i towarzystwa religijne są wierzycielami krajowemi prawie we dwóch trzecich częściach. Odrzuciwszy długi należne duchowieństwu, a przydawszy pożyczki zaciągnięte w Hollandyi i od bankierów, zmniejszyła ta ilość z 14,000 milionów na 5,000 milionów realow. Oprócz osad, Hiszpania miała dawniej dochodu 450 milionów realow, które stany powiększyły do 550 milionów, co widocznie nie jest stosownem do długow. Lecz duchowieństwo okazuje chęć wspierania wycieńczonego skarbu dobrowolnemi ofiarami, czego już w podróży Króla z Kadyxu do Madrytu kilka dało przykładów.

Pan Guebhardt, zachęcając do składania pożyczki dla rządu hiszpańskiego, wymienia źródła, które Król Ferdynand przeznaczył na jej zaspokojenie.

Monitor ciągle umieszcza adressa od władz sądowych do Króla Jmci, z powinszowaniem ukończenia wojny Hiszpańskiej. W adressie trybunału w Tarbes nazwano Króla Jmci przywrócićlem Monarchii Europejskiej. W adressie trybunału w Auxerre wyrażono, iż wojna ta nie ma przykładu w zeszłych wiekach, i że wielkości i szlachetności przedsięwzięcia samo tylko piękne uskutecznienie jego wyrównywa.

Zbiegli do Gibraltaru konstytucyoniści uda-

ją się po większej części do Anglii. Kilku włochów, między którymi jest *Ansaldi*, mają przybyć do Francyi, a niektórzy myślą udać się także do Anglii. *Lallemand* umknął z *Kadyxu* w tym samym czasie, kiedy *Fabrier* z *Barcellona*. Niewiadomo co się stało z *Laverderie*, *Nantil* i współnikami jenerała *Berton*. Nie znajdują się między jeńcami z *Llers*, którzy składają się z samych prawie nieznanych ludzi. Jeden tylko *Gouchais*, schwytany w *Korunnie* miał niejakie znaczenie.

Listy z *Madrytu* donoszą, iż w ten dzień, kiedy *Riego* został stracony, powieszono także w *Korunnie* uwięzionego byłego xiędza i deputowanego *Buruaga*, za to, iż w *Sewilli* oświadczył się za wywiezieniem Króla do *Kadyxu*.

Gazeta zdrowia ogłosiła następujący wypadek: Pewna kobieta w departamencie *Aude*, matka dwoyga dzieci, którym ospe krowią skutecznie zaszczepiono, będąc brzemienną, kazała sobie zaszczepić też ospe w 8mym miesiącu ciąży. W 3 tygodniu potem, powiła zdrową córkę, której kilkakrotnie chciano zaszczepić wspomnianą ospe, lecz się nieprzyjęła. Lekarz użył wszelkich środków ostrożności dla zapewnienia pomyślnego skutku, i w tymże czasie zaszczepił tą samą materją ospe innym dzieciom, którym się dobrze przyjęła. Okazuje się ztąd, iż zaszczepienie tey ospy matce w czasie jej ciąży, ma wpływ na dziecię. Podobieństwo to byłoby zupełnie pewnem, gdyby takie dziecię umieszczono między osobami chorującymi na ospe, a nie zarażilo się. Życzyć wypada, aby więcej doświadczeń w tey mierze przysiężęto, dla potwierdzenia tak ważnego odkrycia.

Dnia 3. Xiążę *Angouleme* odprawił wczora wjazd do tuteyszej stolicy. W *Wersalu*, dokąd przybył o godzinie 11tej w towarzystwie małżonki swojej, został powitany od dostojnego swego oycy, i oba Xiążęta razem z *Madame*, udali się potem do *St. Cloud*, gdzie zostali Xiążę *Berry* z jej dziećmi. O godzinie 12tej pojechała cała rodzina Królewska do *Paryża*. Niedaleko miasta wsiadł Xiążę *Angouleme* na konia, i o pół do 1szej, na czele licznego i świetnego głównego sztabu przybył do rogatki *de l'Etoile*, gdzie pod namiotem, ozdobionym znakami zwyciężkami, chorągwiemi i herbami, oczekiwał go Arcy-Biskup z Duchowieństwem i Radą miejską. Po obu stronach namiotu, stali uszykowani uczniowie szkoły politechnicznej; znajdowały się tam także rybaczki, węglarze i inné korporacye, w liczbie przeszło 2000 osob, które Xiąciu podały bukiety kwiatow. Na mowę, którą prefekt na czele rady miejskiej powitał Xiącia, tenże Xiążę, zdjawszy kapelus, a przez ten znak na chwilę wstrzymawszy radośne okrzyki, odpowiedział: *Jestem bardzo wdzięczny za powinszowanie, które W Pan składasz mi w imieniu miasta. Poczytuję się za szczęśliwego, żem dopełnił danego mi przez Króla zlecenia, przywracając pokój, i dając dowod, iż wszystkiego można dokazać, na czele woyska francuzkiego.* 2i wystrzałow działowych ogłosiło wtedy wjazd Xiącia do miasta. Wśród nieustannych radośnych okrzykow licznie zebranego ludu, przybył Xiążę około godziny drugiej do zamku tuileryyskiego; przyszedłszy do gabinetu Królewskiego padł do nóg Monarsze, który go uściskał, mówiąc: *Mój synu! jestem kontent z ciebie.* Usiadł potem Król na ganku, pokrytym kosztownym baldachinem, pod zegarem wieżowym, dla widzenia przeciągającego woyska. Po prawey stronie Monarchy, siedzieli *Monsieur* i Xiążę *Angouleme*, a po lewey *Madame* i Xiążna *Berry* z dziećmi swemi. Za krzesłem Monarchy widziano Xiącia *Talleyrand*, oraz Xiążąt, *Blacas* i *Luxembourg*. Woysko, które razem z gwardją narodową wynosiło do 30,000 ludzi, stało kolumnami od rynku *Ludwika XV*, do *Neuille*, a przeciąganie jego trwało całe dwie godziny; w końcu szły wspomniane wyżej korporacye. Gdy Król Jmć z rodziną swoją wrócił do pokojow, Xiążę *Angouleme* przyjął z ust Nuncyusza Apostolskiego powinszowanie zgromadzonych Posłow zagranicznych. Wieczorem, całe miasto wspaniale oświecono, a na teatrach grano stosowne sztuki,

które licznie zebranych słuchaczom, podawały często sposobność wynurzania radości.

Król Jmć dał order s. *Ducha Xięciu San-Carlos*, posłowi hiszpańskiemu przy dworze swoim.

Dnia 4. Xiążę *Angouleme*, wysłuchawszy wczoraj mszy s., którą Arcybiskup odprawiał w kościele metropolitalnym, przyjmował powinszowania ministrów, sekretarzy stanu, marszałków, członków rady stanu, urzędników sądowych, i wszystkich władz cywilnych, sztabu i oficerów gwardyi narodowej, gwardyi królewskiej i pierwszej dywizyi wojskowej, a nakoniec deputacyi oficerów domu inwalidów.

Wszędzie rozmawiają (pisze dziennik *Gwiżdza*) o wypadkach dnia wczorajszego. Zrana, gdy była niepogoda, miał Król Jmć powiedzieć: *Powietrze było w ciągu całej jesieni tak piękne, iż można się pocieszyć, chociaż dziś jest niepogodne. W starożytności przypominano ustawicznie tryumfatorowi: Pamiętaj, że jesteś człowiekiem; dziś niebo daje nam tę naukę.* Król Jmć na gancku, biorąc Xięcia *Angouleme* za rękę i pokazując go ludowi rzekł: *Stawiam go przed wami, i mogę o nim jak o Crillonie powiedzieć, że również przyjaciółom moim, jak nieprzyjaciółom, pokazany być może.*

Któż z całej rodziny królewskiej, jest dziś najbardziej zadowolony, zapytał się ktoś z współstwa. Jedna z kobiet twierdziła, iż Xiężna, a pewny starzec, iż oycisko Xięcia. *Nie, odpowiedział trzeci, oto Król, bo on jest oycem wszystkich.* Wieczorem podczas oświecenia miasta, uważano, iż tylko środkowa część zamku *tuilleryjskiego*, gdzie Monarcha mieszka, była oświeconą; oba zaś skrzydła, gdzie są pokoje Xiążąt rodziny królewskiej, pokrywała ciemność. Jakoż Król, będący Reprezentantem Francyi, wyprawiał prochy, a rodzina jego przyjęła ją.

Dnia 5. Gdy Xiążę *Carignan* był wczoraj u Króla Jmci w towarzystwie posła sardyńskiego, miał na mundurze naramienniki grenadyerskie francuskie, które otrzymał za mężiwo, okazane podczas uderzenia na *Trocadero*.

Sąd kassacyjny odrzucił odwołanie się lekarza *Castaing*, skazanego na śmierć za otrucie. Szanowni rodzice jego podali do Monarchy prośbę o ulaskawienie.

HISZPANJA.

Madryt dnia 25 listopada.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Pierwszą radę ministrów zagał Król Jmć o sobiście d. 22 b. m.

Postanowieniem z dnia 12 bieżącego miesiąca oświadczył Monarcha ministrowi woyny, iż rozkaz względem zaniechania politycznego czyszczenia nie stosuje się do gwardyi Królewskiej, gdzie czyszczenie to ciągle ma trwać.

Hrabia *Saldanha*, poseł portugalski, złożył Królowi Jmci list wierzytelny, i powinszował oswobodzenia. Odpowiedział Monarcha, iż tém bardziej daje wiarę wynurzonemu uczuciom, gdy również sam cieszył się z oswobodzenia Króla Portugalskiego.

Jenerał *Bessieres* popadł znowu w niełaskę, i został wysłany do *Albacet*, a Jenerałom *Cisneros* i *Locho* zakazano bawić w *Madrycie*. Król Jmć nie uznał Jenerała *Locho* za Marszałka polnego, lecz tylko za Podpułkownika.

Summa, którą Duchowieństwo Hiszpańskie ofiarowało Królowi po oswobodzeniu jego, wynosi 11 milionów 970,000 realów, co Monarcha kazał ogłosić w gazetach.

Donoszą z *Santander*, iż tam d. 16 b. m. z zadziwieniem widziano wysiadających 59 konstytucjonistów z *Kadyxu*, którzy postanowili tam osieść z wielu innymi konstytucjonistami z innych stron przybyłymi: jest między nimi deputowany *Alvear*.

Gubernator w *Gibraltarze* odebrał rozkaz, aby wszyscy zbiegli Hiszpani oddalili się we 24 godzinach; oprócz Jenerała *Alava*, któremu pozwolono nieco dłużej bawić. Zony rewolucjonistów dostawszy wsparcie 3000 piastrow, opuściły także *Gibraltar*.

Kommissya złożona z kilku officerow wyższych Francuskich i Hiszpańskich pod przewodnictwem Jenerała *Guillemot*, ma dać zdanie swoje o funduszu na wydatki utrzymywania wojska Francuskiego w Hiszpanii. Zdaje się, iż cło w *Kadyxie*, *Maladze*, *Santander*, *Alikancie*, i *Korunnie*, oraz siódma część dziesięcin, będą na to przeznaczone.

Hrabia *Noblejar* otrzymał wolność, a dyrektor policyi dostał nagane za uwięzienie jego i Margrabiego *Santa Cruz*.

Xiążę *del Parque* i Margrabia *Montsalud* zostają pod dozorem w *Kadyxie*, gdzie z rozkazu Królewskiego uwolniono Jenerała *Latre*.

Król Jmć dał order *Złotego Runa*, jenerałowi *Pozzo di-Borgo*, posłowi nadzwyczajnemu CESARZA JEGOMOŚCI Wszech Rossyy. (C. I.)

ANGLIA.

Londyn dnia 29 listopada.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Gazeta ministeryalna *Goniec* przyrzeka jutro ogłosić ważne wiadomości z *Jamaiki*, a gazeta *Star* donosi, iż rząd tameczny zwołał izby osady tej na dzień 28 października.

Mimo wszelkiej ostrożności i dokładnego urzędzenia, maszyny parowe rządząją niekiedy szkodę. I tak wielka taka machina pękła w kopalniach węgla Margrabiego *Cholmondeley*, przez co kilku ludzi zostało skaleczonymi.

Niedawno przeszło 1,000 osób zebrało się na polu przy *Old-Ford*, dla widzenia bitwy na kulaki między dwoma piekarzyczkami, z których jeden miał lat 20, a drugi 19. Złożyli się o jedną gwineę i ćwierć baraniny. Pokonany zamieszony do szpitala, wkrótce umarł, a zwycięzca zaprowadzony do więzienia, dostał pomieszania zmysłów.

Dnia 1 grudnia. Dłżs przybył tu jenerał *Quiroga*. Jenerał *Mina* ukończył d. 30 b. m. kwarantannę i wysiadł na ląd w *Plymouth*.

List z *Gibraltaru* pod d. 6 z. m. wyraża: „Między zbiegłymi tu Hiszpanami jest Xiążę *del Parque*, którego także nie wyłączono od rozkazu, aby wszyscy tacy Hiszpani opuścili miasto we 24 godzinach. Niewiadomo, czyli taki rozkaz rozciąga się do wszystkich krajów Króla Jmci angielskiego, i nie słychać, aby Hiszpani zbiegli do *Londynu*, otrzymali podobny rozkaz, lubo rząd angielski, na mocy prawa o cudzoziemcach, ponowniego na ostatniem posiedzeniu parlamentu, mógłby ich oddalić z ziemi angielskiej. Przypomnieć sobie wypada, iż kilku stronników *Bonapartego* przybyło z wyspy s. *Heleny* do Anglii, i tylko 3 dni pozwolono im bawić. Kilka statków, płynących z konstytucjonistami hiszpańskimi z *Kartageny* i *Kadyxu*, nie wpuszczono *Gibraltaru*.”

W *Dunkierce* na jednym teatrze i w tenże sam dzień grywają kolejno aktorowie francuzcy i angielscy.

Tutejsza gazeta ministeryalna *Goniec* donosi, iż meksykanie objęli wyspę *Sacrificios* w posiadłość.

Jenerał *Boliwar*, dowiedziawszy się o wejściu Francuzow do Hiszpanii, zaprzestał sojgać wojska hiszpańskiego w kraju peruwiańskim, i miał wrócić do *Bagota*, na zagajenie kongressu d. 1 stycznia, a potem chce się udać do *Caracas*, i tam założyć główną swoją kwaterę. Spodziewa się zebrać na przyszlą wiosnę 20,000 wojska, dla obrony niepodległości rzeczypospolitey kolumbijskiej.

Gazeta *le Conservateur Impartial* pod artykułem z *Londynu* d. 21 października, umieściła następujące wiadomości z *Brezylji*:

Nowa konstytucya brezylijska podaną została Cesarzowi, *Piotrowi I*, przez Kommissyę, która miała polecenie do jej napisania. Składa się konstytucya z 15 tytułów i 272 artykułów. Cesarstwo brezylijskie oświadczone jest za jedno i nierozdzielne: rozciąga się od uścia rzeki *Oyapok* do 34½ stop. szerokości południowej. *Montevideo* w niem jest objęte pod imieniem kraju z tej strony rzeki *Plata*.

Religia katolicka rzymska oświadczona jest za religią stanu, i jedyną, której utrzymanie rząd sobie za obowiązek przyymuje. Każdy chrześcijanin może używać praw obywatelskich. Prawodawstwo dzieli się na dwa ciała: izbę senatorów i izbę deputowanych, którzy wybierają się na 4 lata bez odnawiania częstkowego. Cesarz brazylijski z rzeszą-pospolitą *Buenos Ayreską*, będą mogły mieć ważną kłótnią w rzeczy krajow, położonych na brzegu wschodnim rzeki *Platy*. Projekt konstytucyi wyraża, iż kraj z tej strony *Platy* składa część cesarstwa przez federacyą. Wyraz ten dowodzi niejakieys trudności; lecz rząd *Buenos ayreski*, okazuje się stałym w postanowieniu, nie zezwolić na to odstąpienie. Ale nader jest ciekawą, że ani jeden, ani drugi z tych krajow, nie posiada mooney twierdzy *Montevideo*, nayważniejszey w tym kraju spornym; która osadzona 3ma tysiącami portugalczyków, pod dowództwem jenerała *Alvaro de Costa*. Jest ona uważana i słabo opasana, przez liczną kupę brazylijskich pod jeneralem *Lecor*, który mianowany został *Baronem Laguna*. Oczekują *Lorda Cochrane* dla uderzenia na nich ze strony morza. Wewnątrz twierdzy podzieleni są na liczne fackeje.

Partya republikańska związkowa panuje w *Mexyku*; lecz mieszkańcy *Guatimali*, trwają w postanowieniu utworzenia udzielney rzeszypospolitey. Rada naywyższa wykonawcza *Guatimali* posłała do rady meksykańskiej notę w treści następującej: „Rzeczpospolita prowincyy Zjednoczonych Ameryki środkowey, żąda utrzymywać naylepsze porozumienie z *Mexykiem*, tak, jako przystało między dwoma sąsiedzkimi narodami, które mają też samą sprawę do bronienia, a które oba razem zajmować się powinny ustaleniem swojej wolności.

NIDERLANDY.

Haga dnia 30 listoppda.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Na wczorayszey sessyi Izby deputowanych, prezydujący podał uzalenie się na niską cenę zboża i drzewa. z powodu sprowadzania obu tych artykułów z zagranicy.

Znajduje się w Europie mała rzeszpospolita, której istnienia żaden ieszcze geograf nie wskazał. Jest to wieś *Moresnet*, niedaleko *Akwisgranu*, na granicy pruskiej i niderlandzkiej, w której są kopalnie cynku, i względem której posiadania zachodziła między obu rządami wątpliwość od d. 15 maja 1815, kiedy kraj z tamley strony *Mozy* objęty został na imie Monarchy naszego. Mały ten kraik, obeymujący ledwo 5 mil rozległości i kilkaset mieszkańców, rządzi się spokojnie. Co rok obiera sobie *Burmistrza*, który dotąd ma zupełną władzę.

Numer 10 *Dziennika wileńskiego* na miesiąc październik zawiera materye następujące: „Podróż w *Nubii* *Jana Ludwika Burckhardta*. O kolonijach warszawskich w *Bessarabii*. Teorya cywilizacyi i t. d. p. *Waszkiewicza*. Przekład pieśni *Horacyusza* p. *Juliana Korsaka*: *Pochwała życia wiejskiego*. Do *Torkwata*. Do *Arista Fуска*. *Anakreon* tyk tegoż. *Nadzieja* p. *Elizę K.*. *Oczekiwanie* p. *A. S. Ucinki*: *Na ganiacego wszystko*. *Gra*. O nowém dziele *Alexandra Humboldta*, pod tyt. *Postrzeżenia geognostyczne, względem położenia gór na obu pół-sferzach* p. *Norberta Kumelskiego*. Dalszy ciąg o metallach nowo poznanych przez *Laskowicza*. O początku przemysłu sukieniczego w *Rosssyi*, o stopniowem jego wzrastaniu, i o stanie, w jakim się teraz znajduje *Urządzenie fabryki sukienney wzorowey, założoney w Moskwie*. *Lekoye w Cesar. uniw. mosk.* *Tow. hist. i staroż. ross.* *Lekoye w uniw. Oxford* *Sposób zachowania izb mieszkalnych od wilgoci*. *Zródło wody zapalają-*

cey. *Alfabet do czytania napisow indyjskich*. *Karta Szkocyi do rozumienia romansow i poematow* *W. Scotta*. *Postępy cywilizacyi na Otacicie*. *Góra zelaza samorodnego*. *Odkrycie się nowo źródła Schlossbrun w Karlsbadzie*. *Poligonum minus na Ukrainie*. *Ułamek Iliady znal. w Egipcie*. *Instytut leczenia zwierząt w Wiedniu*. *O drugiej podróży kap. Parry*. *Bibliografia*.

Prenumerata.

Pocztamtu Litewskiego *Expedyca* *Gazetna* przyymuje na rok 1824 prenumeratę na niżej wyrażone pisma peryodyczne, z opłatą wyznaczoney przy nich kwoty pieniężney, jako to:

Muza Nadwisłańska *Rubli sr.* 13.

Astrea - - - - - 12.

Wanda - - - - - 12.

Lech - - - - - 10.

Pamiętnik Warszawski - - 8.

Dziennik Wileński - - - 8.

Dzieje Dobroczyńności - 6.

Pocztamtu Litewskiego w *Expedyca* *Gazetney*, przyymuje się prenumerata na *Zurnał Izys Polska*, liczący rok swój od mca *Julii* roku terażnieyszego do teyże daty roku 1824. *Zyczący* abonować ten *Zurnał* zechcą wyrażać dokładnie, na jakie terminy onego mieć chęć. *Cena roczna* *rubli srebrnych* 10.

Od *Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu* ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey gubernii w *szawelskim powiecie* bez pasportu *Jerzy Piotr Radionow* odpowiadający na *examinie*, że od urodzenia ma lat 25, rodem z *nowgorodzkiej gubernii* i tegoż nazwiska powiatu, ze wsi *Haruszkii* z poddanych obywatela *Konstantego Owciaka*, gdzie jakoby i w rewizyi zapisany, dla nieokazania do potwierdzenia tego dowodow; na mocy *Ukazu Rządzącego Senatu* pod dniem 29 *augusta* 1807 roku; podług *rezolucyi Rządu* pod d. 25 *Julii* 1823 r. wydanej, uznany włoścogą, i na mocy 10 *paragrafu* *Naywyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu*, pod dniem 23 *februari* 1823 roku danego *Rządzącemu Senatowi*; dla odprawienia do *Syberyi* na posilenie odesłany dnia 28 *Julii*; podług *urządzenia* w ustawie o *zsyłkowych*, do *Tobolskiego Prykazu zsyłkowych*; o czém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 *punktem* tegoż *Naywyższego Ukazu* *uwiadamią* się, *właściciel* tego włoścogę, albo *gromada*, do której on należy. *Przymioty* *pomienionego włoścogę*: *wzrostu* 2 *arsz.* 5 *wiersz.* 5 *twarzą* *podługowatey*, *psirey*, *włosow* na *głowie* *ciemno*, na *brodzie* i *wąsach* *światłorusskich*, *oczu* *światło* *blekitnych*, *nosa* *miernego*. *Dnia* 27 *gbra* 1823 r.

Assesor i *Kawaler* *Nowicki*.

Sekretarz i *Kawaler* *Kleyst*.

Pozwolono drukować. Z polecenia *J.W. Wojennego Litewskiego Gubernatora*. *Andrzej Bucharski* *Rzeczywisty Radca Stanu* i *Kawaler*,

w *Drukarni Redakcyi*.

Wilno dnia 13 Grudnia v. s. 1825 Roku.

K o n c e r t.

Pani Kozłowska, Instytutorka pensyi żeńskiej ze swemi uczennicami, wyda wieczór muzykalny na zysk Domu Ubogich Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności, dnia 16 grudnia b. r. w Sali Ratuszowej.

O g ł o s z e n i e.

1. Po zejściu z tego świata kupca wileńskiego szlachcica Jerzego Kozłowskiego, Opieka Szlachecka Ptu Wileńskiego, czyniąc zgodne z prawami rozporządzenie w celu zabezpieczenia funduszu przypadającego na nieletnich jego dzieci, oraz dalszych pretensy, postanowiła: wszelki majątek po kupcu Kozłowskim pozostały, przez publiczną licytacją sprzedać: do wykonania czego, będąc jako Członek Opieki Szlacheckiej przeznaczony, zawiadamiam niniejszem: że w domu JW. Chorążego Abramowicza, od dnia 20 terażniejszego miesiąca odbywać się będzie ciągle po południu od godziny 2giej publiczna wyprzedaż ruchomości, meblow i wszelkich artykułow, jakie zajmować może sklep korzenny, po zeszlym Kozłowskiem pozostały, w tymże domie lokacyą mający. Roku 1825 grudnia 12 dnia.

Takowe ogłoszenie przezemnie podane Redakcyą w Gazecie Kurjera Litewskiego umieści. Joachim Czyż Sędzia Ziem. Ptu Wileń.

Sądy Exdywizorskie.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski masy funduszu WW. Lipskich w skutek Remissy Sądu Ziem. Wilkom. w roku 1817 marca 10 dnia nastaley, w Mieście Wilkomierzu sądzący się, że dnia 21 xbra roku terażniejszego 1825 dekret promulgowany będzie, wszystkie do tego konkursu interessowane strony przez niniejszą trzykrotną w Kurjerze Litewskim awizacyą zawiadamia. Dat roku 1825 grudnia 12 dnia. Leopold Komorowski Ziem. Wilkomirski i Exdywiz. Sędzia.

Rejent Felix Stankiewicz.

1. Niżej podpisany ma w swoim domu pod N. 264 w lokacyi dwie duże podróżne zimowe Bady skurą pokryte do sprzedania, kto sobie zyczy one kupić w umowę wejść może z onym.
Xawery Budkiewicz.

O s w i a d c z e n i e.

1 Oświadczenie imieniem niżej podpisanego zapisuje się w rzeczy oto: za prawem wieczysto cesyinym przez W. Antoniego Rosenę Szambelana dworupol. w r. 1822 februar. 24 dnia wydanym et serandem, 25 na Sądzie Ziemskim Wilkomierskim przyznany; oświadczający się został dziedzicem majątności Gaczan w ptocie Wilkomier. w parafii Jużyńskiej położoney, na pewność zaś ewikcyi mogących odkryć się jakichkolwiek nad tabelłą zajętych pretensow, część kapitału W. Antoni Rosen w ręku oświadczającego się na lat 5 zalekował,

dopiero kiedy dotąd jeszcze żadnego oświadczający się dopomniku od nikogo nie doświadczyl, kiedy podług prawa Statutu Litew. artykułu 10 z R. 7 dawnosc trzyletnia nabywcy od pretensow ostania dla uznanej zatem dogoduosci, oświadczający się uprasza wszystkich mogących mieć jakie stosunki i pretensye do majątku wyż wyrażonego Gaczan, aby dla okazania pretensyw, i ukladu z dowodami sobie posługującymi, niezawodnie do miasta powiatowego Widz w powiecie brasławskim położonego w roku 1824, aprila 23 d. do Kancelaryi Ziemskiej przybyli, potym zaś terminie, gdy oświadczający się niedostrzeże nowych nad tabelę do Gaczan pretensow; nie obojętnie kapitał ewikcyiny w terminie powrócić W. Szambelanowi Rosenowi zostanie obowiązany, a Gaczany podług prawa za swobodne uważać będzie, w tem przeto celu zanosząc w Sądzie Gł. Wileń. 2go Depart. to oświadczenie one przez Kurjera Litewskiego awizować postanawia. Dat roku 1825 miesiąca gbra 30 dnia.

Kazimierz Rosen b. Podkom. Brasławski. Roku 1825 mca decembra 5 dnia w Departamencie 2gim Sądu Głównego Litewsko Wileńskiego stawając obecnie adwokat tegoż Sądu Antoni Mokrzecki takowe oświadczenie imieniem b. Podkomorzego Brasław. Kazimierza Rosena pisane i podpisane do akt podał.
Szymon Zawisza Prezydent.

Wincenty Rogalski Sowietnik i Kawaler.

Fabian Świętecki Assesor.

Stanisław Paszkiewicz Assesor Gł. Sądu.

Sekretarz Tytularny Dobrzański.

Takowe oświadczenie dozwala się pomieścić w Gazecie Kur. Lit. Świętecki Assesor.

Sąd Exdywizorski.

3. Sąd taxatorsko-exdywizorski majątku ziemnego Podbrzezia, i inney natury, zeszlęgo s. p. Adama Ciechanowieckiego Forsztmeystra Wileńskiego, w terminie z odkladu to jest: 4. grudnia bieżącego roku, w pełnym komplecie do majątku Kazimierzowa w ptocie Wileńskim w parafii podbrzeskiej leżącego przybywszy, i czynność swoją rozłączawszy, skutkiem wniesienia masy i W. Kozaryna, ze względu położenia tamy niepotrzebney a do świadczoney zwloce ciągnącej znaczne koszta na masę ciężące, przez zapisaną w dniu 5. Xbra presentium rezolucyą postanowil: niechybnie bez żadnych odwłok i oczekiwań na nieprzybywające strony, wziąć całą sprawę dnia 15 grudnia terażniejszego roku do namowy, i że na niestawających debitorach wskazane będą summy, a nie jawiaczy się wierzycciele, podpadną ammissyi, czyli wiekuiстей poszukiwań swych utracie, niniejsze w tém wszystkim czyni się i do gazety Kur. Lit. podaje się trzykrotne ogłoszenie, 1825 grudnia 5 dnia. Franciszek Paszkiewicz, Sędzia Ziem. Ptu Oszmiańskiego Exdywizor. Antoni Kociel Sędzia Z. P. Z. Exdywizor. Michał Wereszczyński Sędzia były Upitski.

Ogłoszenie (omyłka poprawiona). 4

Izba Skarbowa Lit. Wileńska podaje do wiadomości, że niżej w Tabeli wyrażone Skarbowe dobra w różnych powiatach tutejszey Gubernii położone, odbierające się od terażniejszych onych posesorow za nieakuratną opłatę należnego do Skarbu dochodu, będą się oddawać w teyże Izbie przez publiczną licytacyą następnego 1824 roku miesiąca february 12, 14 i 16 w aredowna posesyą, do ukończenia lat zakreślonych tym nieakuratnym posesorom, o których przy licytacyi objawiono będzie. Przytem Izba Skarbowa zapewniając, że wszystkie majątki jakie zalicytowane zostaną, postąpią w posesyą od 12 apryla rzeczono-go 1824 roku, wzywa mających zamiar licytowania takowych majątkow, ażeby raczyli przybyć na pomienione terminu do tey Izby, lub też przysłać umocowanych od siebie plenipotentow z ewikcyami odpowiedniemi dwuletniey intracie, jaka z ostateczney licytacyi, wypadnie, niemniej ze świadectwami Sądu Gł. 2go Departamentu o swobodności majątkow lub kamienie w ewikcyą oddających się upewniającemi. Roku 1823 nowembra 22 dnia.

Sowietnik Kółkowski.

W obowiązku Naczelnika Stolu Justyn Zdzitowiecki.

Nazwiska majątkow w Powiatach.		Stan majątkow wedle inwentarzy i dochod z onych								
		Folwarkow.	Miejsczek.	Wsiow i za- sołankow.	Liczba różnego rodzaju dynow	Dusz mgiełkiew ploi po rewi zyl 1816 roku.	Lustracyiny		Ceny za któ re były ju licytowane	
							dochod.		Asygnat.	
							Srebrem	Rubli	Kop.	Rubli
<i>Wileńskim.</i>										
1	Býstrzyckie starostwo	2	1	16	294	555	4183	14½	—	—
2	Wierzbowskie	1	—	7	44	108	1138	24	—	—
3	Pokertusze zaścianek	—	—	—	1	—	50	—	—	Srebrem 50
4	Horodnictwo Wileńskie	—	—	—	—	—	45	97½	—	58 20
5	Rotuńce Dzierżawa	—	—	1	5	4	73	32	—	150
6	Gerdziuny Dzierżawa	—	—	—	4	4	69	15	—	75
<i>Trockim.</i>										
7	Naszkuny Dzierżawa	—	—	—	—	—	31	30	—	—
8	Kauhany Szeszany dzierżawa	—	—	2	17	38	263	90	—	—
9	Nowosady Dzierżawa	—	—	—	1	—	153	50	—	—
10	Buble Dzierżawa	—	—	—	2	3	119	32½	—	—
11	Wobole Dzierżawa	—	—	1	2	6	12	—	—	13 50
<i>Witkomierskim.</i>										
12	Kurkleckie Starostwo	1	—	11	12	176	1927	60½	—	—
13	Okańskie Starostwo	—	—	4	37	120	700	31½	—	—
14	Pupańskie	1	—	6	42	107	1042	2	—	—
15	Strubiszskie	—	—	1	30	81	542	68½	—	—
16	Pogilbiszki folwark	1	—	2	6	30	366	—	—	331
17	Powizyńce	1	—	2	5	19	175	—	—	180
<i>Brasławskim.</i>										
18	Część Brasławskiego Starostwa	6	1	108	244	397	4045	97½	—	—
<i>Oszmiańskim.</i>										
19	Koniuszestwo Oszmiańskie	—	—	—	11	25	120	90	—	123
<i>Kowieńskim.</i>										
20	Koniuchy Dzierżawa	—	—	1	12	27	210	48½	—	—
<i>Rosieńskim.</i>										
21	Bawże, Pohorze Dzierżawa	—	—	—	5	—	65	32½	—	—
22	Huczompie	—	—	1	16	—	97	50½	—	—
23	Miedniki	1	—	1	12	31	300	—	—	—
24	Cyganiszki	—	—	—	—	—	3	—	—	—
25	Juryzdyka w Rosieniach po Zukowskiej	—	—	—	—	—	9	31	—	Assygn. 70
26	Biswoynele Dzierżawa	—	—	—	—	—	45	—	—	—
<i>Szawelskim.</i>										
27	Peloynie dzierżawa	—	—	1	1	3	51	—	—	Srebrem 100
<i>Taliszewskim.</i>										
28	Kerbedzie dzierżawa	—	—	—	2	4	111	97½	—	116

Sowietnik Kółkowski.

W obowiązku Naczelnika Stolu J. Zdzitowiecki.

ALEXANDER Pierwszy Samowładny IMPERATOR Wszech Rossyi Król Polski etc. etc. etc.

Urodzoney Janowey Kamińskiej wdowie po zmarłym Janie Kamińskim byłym ekonomie dóbr Łachwy do dziedzictwa Xiążęcia Dominika Radziwiłła należących, ze stałego miejsca zamieszkania swego niewiadomey. Pozew edyktalaj przed Sąd Kommissyi na urządzenie interessów Radziwiłłowskich Najwyższą Monarszą Wolą ustanowiony w Wilnie Urzędowanie swe odbywający, z instancyi Ur Michała Zaleskiego Prokuratora massy Radzi

wilłowskiej, w skutek otrzymaney na niestawiającej w tymże Sądzie w dacie 1823, gbra 30 dnia ultymarney konwikcyi, przez wzdanie się na instancyą, loc o perengendae e kecutionis wynosi się o to: W. T. urościwazy w stopniu męża swego do massy nieletniey Xiężniczki Stelonii Radziwiłłowny dopominek, zalegającej jakoby w skarbie Xiążęcym gaży 7,900 fp. wynoszącej, z tytułu służby woyskowej, jakby kiedyś w woysku Xiążęcia Karola Radziwiłła Wojewody Wileńskiego pełnionej, lub wydzielania w tey summie dziewięciu włok ziemi od dóbr Radziwiłłowskich Iwan zwanych, a ra-

zem dostarczenia sobie roczney ordynaryi przez Xiążęcia Dominika Radziwiłła czasowie wyznaczoney; dopominek takowy w obu kategoriach pozwem po massę w dacie 1817, wyniesionym, popierać przedsięwzięłaś, gdy atoli po zyskanyim w dacie 1821 gbra 14 dnia dekrete, copiarum z spraw za przeniesionym przez Prokuratora massy aktoratem do oczewistej rozprawy, czasu przypadnienia oney, mianowicie w dacie 1823 gbra 30 dnia W. T. nie stawając, na infamią wzdając się, tém samém rzecz na prawie utraciłaś, i jey pretenzysie upadły, zaczém Prokurator massy, na expensa wydatki narazony, Sądu Prześwietnego prosić będzie, po skassowaniu i unikczemnieniu pretenzysie przez W. T. przyniesionych, a niepopartych, warowania mieysca stannosci przez opłatę solucyów, wynadrodzenia expens prawnych, oraz sądzenia tego wazystkiego co czasu sprawy wykazanem będzie, z wolnością poprawy niniejszey żaloby.

Roku 1823 mca grudnia 5 dnia. Woźny niżej piszący się świadczę, jako kopia pozwu niniejszego, z instancyi Urodzonego Michała Zaleskiego Prokuratora massy nieletniej Xiężniczki Stefani Radziwiłłówny wyniesionego, Urodzoney Janowej Kamińskiej wdowie z mieysca zamieszkania stałego niewiadomey, podawszy do Kur. Litew. dla zamieszczenia, razem do drzwi Sądów Kommissyi Radziwiłłowskiej, ku opublikowaniu przybiłem. Datt ut supra. Michał Staszkiwicz Woźny ptu Wileń.

Roku 1823 Xbra 3 dnia, w aktowej Kancellaryi Sądu Kommissyi Radziwiłłowskiej obecny Woźny wyżej wyrażony, relacją tego pozwu, do drzwi Sądu Kommissyi Radziwiłłowskiej przybił, i Urzędownie zeznał, świadczę. Józef Doboszyński Aktowy Regent w Sądzie Kom. Radziwiłłowskiej.

Wolno drukować Członek Kommissyi Radziwiłłowskiej J. E. Lachnicki.

3. Excerpt Oświadczenia z protokołu potocznego Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu w dacie niżej wyrażoney zapisanego pod pieczęcią tegoż Sądu Miesiąca decembra 1 dnia 1823 r. wydan.

Roku 1823 gbra 29 dnia, na Sądzie Głównym Wileńskim 2go Departamentu stawając obecnie Adwokat tegoż Sądu Jan Łopata, oświadczenie poniższe zaniósł, i one do wpisania w protokół podał, jakowe tak się wyraża: przed Sądem Głównym Wileńskim 2go Departamentu i całą powszechnością niżej podpisani Jakób i żona jego Buna Leyboschitzowie doktorstwo medycyny czynią niniejsze wespół z manifestem oświadczenie, a to z następnych pobudek i okolicznosci: iż co oświadczający się Leyboschitzowie celem naygorliwszey intencyi, aby za dni życia swojego, własną sytuacją, jaką pracowitym staraniem przy pomocy Wszchemocney Opatrzności zmassowali, ze wszelkich komersyynych wylączyć stosunkow, a przez to ile możności od rozmaitych zatrucień w szędziwym swym wieku uwolnić się, i następcow po sobie w takieyże zabezpieczyć mogli spokojności, postanowili: nayprzód, aby wszystkie wexle na ukaziciela, oraz cerogaffy na różne summy od siebie, szczególniey żydom

powydawane, a naywięcey przez samą żalącą się Bunę Leyboschitzową podpisywane powypłacać, niemniej rachunki i inne pretenzysie ze wszystkimi osobami pokończyć, załatwić, a tym samym wszystkie dowody pisma do takowych przedmiotow regulujące się po windykowaniu z należności, nazad do siebie zgromadzić; powtóre aby po ukończeniu takowego przedsięwzięcia, odtąd nie tylko wexlow i cerogaffow na ukaziciela, ale nawet i żadnych pism, szczególniey żydom po hebraysku pisanych lub podpisanych, nie wydawać, skutkiem czego oświadczający się Leyboschitzowie, że wszystko podług wyrażonego zamiaru wypełnili, długi i wszystkie należności popłacali, a przez to wszystkie wexle, cerogaffy i inne pisma dowody do siebie pozbięrawszy, żadnych innych dotąd niewydawali, a ztąd że żaden żyd dokumentu żalących się w żadnym języku pisanego lub podpisanego nie posiada, i oświadczający się nikomu za takimi z dawney komersyi wydawnymi pod datą niniejszą dokumentami dłużnymi nie są, dowodem jest, że już lat piętnaście upłynęło, jak żaden aż do terazniejszego czasu nie stosował i niestosuje do żalących się pretenzysie, przez jakowy przeciąg czasu, gdy oświadczający się w tak niezachwianey zostawali spokojności, pokazało się teraz z wiadomości Sądu Ziem. Wileń. pod dniem 8 julii 1819 r., datowanej, jako z rapportu intabullacyynego 10 apryla 1820, że niektórzy żydzi przez podstępne na krzywdę żalących się zamiary, jeden dokument ze składu żalących się kryjomie wy dobyty, jako to wexel na ukaziciela na summe rubli sr. 3,000, jeszcze w roku 1807 marca 6 datowany, drugi sfalszowany cerogaff na rub. sr. 4,500 bez ewikcyi i bez datty w tymże Ziem. Wileń., w dniu 22 marca 1820 r. zaaktywowali, i trzecia karta po hebraysku na r. sr. 3,000, jakoby od żalącey się Buni wydana, na której nadpłata rub. sr. 1,800 napisana, lecz jak nigdy żalca się nie pożyczala za ona, tak też i nie płaciła, chociaż żalcy się doktorstwo Leyboschitzowie o znikczemnienie i powrot wyrażonych wexlu, cerogaffy i karty przez właściwe kroki czyniąc dopominek, one już do siebie odebrali i od wszelkiej z tego względu uwolnili się napaści, miarkując wszakże, że podstęp takowy przedsięwzięty był na rachunek zbliżającego się już może zgonu, do którego wiek sędziwy żalących się, nie jednego z podobnych spekulantow zapewniać zdaje się, bojąc się oraz iżby podobne nadużycia i przez innych osob, w różnych oraz stronach i aktach zdziałanymi nie były, z takowych pobudek i wymienioney okolicznosci, żalcy się deltas przymuszonymi zostają, dla ogolney i szczególney każdego wiadomości uczynić niniejszą protestacją i publicznie oświadczyć, że żadnemu żydowi nie są dłużnymi, że wexle, cerogaffy, karty i inne pisma dowody, bądź w jakim języku pisane lub podpisywane, a od żalących się wydawane, są opłacone i nieeksystują, że po zakończeniu dawney komersyi, nowych takiego rodzaju pism w żadnym czasie i nikomu po datę dzisiejszą nie wydawali, nakoniec, że każdy (jesliby mógł mieć od żalących się słowną, a bardziey pisma dowodem wyjaśniającą się pretenzysią, żeby zaraz i niezwłocznie, czy to samym żalcym się czy też zięciami ich Salomonowi Heymanowi

objawil, i dowody okazal; a lubo oświadczający się Leboschitzowie celem zupełnego zabezpieczenia się, niniejszą pretensją przez gazetę Kur. Lit., w całym kraju opublikować, po szkołach żydowskich przez przysięgłych szkolników potrzykróć wywołać, do ścian tychże szkół i przyszkółkow poprzybijają mają zamiar, aby wszakże takową czynność upoważnić aktem Urzędowym, jako dla zabezpieczenia siebie i successorow swoich potrzebnym, a w obronie od podobnych napaści teraz i w przyszłości skutecznie posługiwać powinniym, niniejsze przed Sądem Głównym Wileńskim zgo Departamentu wespół z manifestem czynią oświadczenie, Antentyk podpisali, Jakób Leyboschitz, Buna Leyboschitz. Jakowe oświadczenie jako zanoszący podpisują, Jan Lopatta. Zgodno z protokółem potocznym, Sekretarz Tyt. Radca Dobrzański.

Paszkiewicz Assesor Główny Sądu, świadczą że wolno drukować.

Kazimierz Miaskowski Tytni. Sowiecnik.

(Hodokęta otrzymana dnia 4 grudnia r. t.)

3. Augustyn Kl. t. o. Sędzia, Jerzy Zdrójewski b. Podgda. i u dziesnieńskiego, Fabian Modzolewski Sędzia Grodz. Plutrokiego Exdywizorowie.

JW. i WW. Piotrowi zgo Departamentu Gubernii mińskiej, Józefowi wojennych powinności powiatu dziesnieńskiego b. Sędziom, Zygmuntovi Wyszowiczowi Mścislaw., Wazgirdom zesłego Alexandra Wazgirda Chorążego Mereckiego i debitora successorom, Leonidnie matce, Jakóbowi i Franciszkowi synom Cybulskim Stolnikowey i Stolnikowiccom powiatu horodelskiego, Kajetanowi i Apolonii Jesmanom Pisarzom b. ziemskim powiatu dziesnieńskiego po zesłym Prezydencie Porzeczkim Successorom, też successorom po zesłym Tadeuszu Oziewiczu Rotmistrzu, niemniej successorom pozostałej Helenie Suszyńskiej, oraz dalszym do funduszu po zesłym Alexandrze Wazgirdis Chorążym Mereckim przypytyującym się kredytom, oznajmiamy tym naszym urzędowym obwieszczeniem listem, iż na skutek remissyjnego Głównego Mińskiego Sądu zgo Departamentu i poprzedniczych Sądu exdywizorskiego postanowień, My desuper wyrażeni urzędniczy i exdywizorowie za niedziel celery od daty dzisiejszey od fundum majątności Alexandryi w Gubernii mińskiej powiecie dziesnieńskim leżącej, w zupełnym komplecie zjechawszy, sądy nasze exdywizorskie bezwzględnie kontynuować będziemy, na jakowy termin iżby interesowane strony dla wyzpeczęnia aktów, i dotycia produktów i celowatego sunch dopomintow wyjaśnienia se wszelką głośność jaśli się i stawali, zawiadamiamy i takowe obwieszczenie dla trzykrotney w Kurjerze Litewskim Awizacyi zamieszczamy.

Roku 1823 mca gbra 1 dnia. Wozny niżej wyrażony świadczą: iż takowego obwieszczenia kopio wry w imieniu WW. na cele niniejszego listu zamieszczonych Urzędników, jedną WW. w górze wymienionych zesłego debitora successorom Wazgirdom, 2gą Stolnikowey i Stolnikowiczom Cybulskim, 3cią Pisarzom Jesmanom, 4tą successorom zesłego Oziewiczy, oczywisto w majątności Alexandryi w powiecie dziesnieńskim leżącej od strony WW. Cybulskich użyty i wewany podalem, położyłem, i o terminie stawania przed Sądem exdywizorskim zapowiedziałem. Datt ut supra. Franciszek Nowicki Wozny Powiatu Braślawskiego.

Roku 1823 miesiąca gbra 3 dnia przed aktami ziemskimi powiatu dziesnieńskiego stanawszy obecnie JPan Wozny Nowicki kwit tego obwieszczenia urzędownie zeznał. Ze przyjął i do ciąg wpisano przyskarbowey pieczęci poświadczając się.

Donat Truchszes Trochlic Regent Ziemski powiatu dziesnieńskiego.

Wolno drukować Ignacy Szyryn Sędzia Ziem. Ptu Dziesnień.

ALEXANDER Pierwszy IMPERATOR

Wszecch Rossyi Król Polski etc. etc. etc.

3. Ur. Nikodemowi Godlewskiemu b. Porucznik. Woysk Polskich własnym i potomstwa swego z Katarzyną de domo Alexandrowiczówną Godlewską splotzonego działającemu, z miejsca stałego swego mieszkania niewiedomemu pozw loco peragendae executionis przed Sąd Komisssi na urządzenie interesów w Radziwiłowskiich Naywyższą Monarszą Wolą ustanowiony w Wilnie odbywający się, z instancyi Ur. Michała Zaleskiego Prokuratora massy Radziwiłowskiej po uzyskany kcondennacie na infamią w tymże Sądzie w dacie 1823 gbra 30 wynosi się oto: W. T. uformowawszy do massy nieletniey Xki Stefani Radziwiłówny różnorodne pretensye z dwóch kontraktow arędownych na dobrach Zabłudow mianych, tak o dwie summy 39,000 fp. i 39,000 fp. jako też o pretensye 66,603 fp. i osobno o summę 6,575 fp. 10 gr. wszystkie z dzierzawy Zabłudowia jakoby wynikające, rozwinąłś przeciwko massie proceder o rekognicyą summ jednych: a dla udowodnienia drugich, dopominając się aktow gruntowych. Gdy atoli za połączeniem w pierwszym przyściu aktoratow wzajemnych, i po dekrete copiatum z spraw, za przeniesieniem przez Prokuratora massy po dekrete aktoratem W. T. do rozprawy oczewiałey w dacie 1823 gbra 30 d. miestanawszy, na infamią kcondennować się dozwoliłś, a tem samem rzecz swą w powództwie mianą utraciłś; prokurator massy, na wydatki i koszta narażony, po skasowaniu wszelkich W. T. pretensyy, dochodząc bonifikaty expensow prawnych i dalszych, Sądu Przeswiętnego prosić będzie: warowania miejsca stanuości przez opłatę solucyi, a skasowanie i znikczemnienie wszystkich W. T. pretensyi, sądenia dla massy expens prawnych i tego wszystkiego co czasu sprawy dowiedzionymi będzie, z wolną poprawą tey żałoby.

R. 1823 grudnia 3 d. Wozny świadczą iż ten pozw z instancyi JW. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego Ptu Rosień. massy funduszow i interesow Jeneralnego Prokuratora przed Sąd Komisssi wyniesionego W. Nikodemowi Godlewskiemu b. Porucz. W. polskich do drzwi Sądowych Komisssi przybiłem. Felix Cebulski Wozny Komisssi Radziwiłowskiej.

Roku 1823 Xbra 3, w aktowey Kancellaryi Sądu Komisssi Radziwiłow. obecny Wozny wyżej wyrażony, relacyą tego pozwu do drzwi Sądowych przybiętego Urzędownie zeznał świadczą, Józef Doboszyński A. R. S. K. R.

Wolno drukować Członek Komisssi Radziwiłowskiej J. E. Lachnicki.

3. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w niem za należny tutejszey Libie Powszeczhney Opeki dług, będzie się przedawał z publicznego targu, należący do obywatela borysowskiego powiatu byłego Guberskiego Marszałka, Radoy Stanu i Kawalera Zenowicza, majątek Janusiewo, z 215 mężkier a 200 żeńskię pieci dzuzami, mający położenie w borysowskim powiecie, ze wszelką do niego należnością, przynoszący rocznego dochodu 2,055 rub 30 k. assygn; a zatym zyczący kupić takowy majątek, zechcą przybywać do tego Rządu, na naznaczone terminy: iszy terazniejszego 1823 roku decembra 13; 2gi następującego 1824 februaryi 16 a trzeci i ostateczny we trzy miesiące, licząc od pierwszego wydrukowania w publicznych gazetach, które późniy nastąpi, to jest w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich Dnia 30 nowembra 1823 roku. Sowiecnik Symon Czerniajew. Sekretarz F. Arcimowicz.